

30 LET RESPONSIBLE CARE V ČESKÉ REPUBLICCE

TOMÁŠ KUDRNA^a a IVAN SOUČEK^{a,b}

^a SCHP ČR, Rubeška 7, 190 00 Praha 9, Česká republika, ^b Ústav ekonomiky a managementu, VŠCHT Praha, Technická 5, 166 28 Praha 6, Česká republika
ivan.soucek@schpcr.cz

Došlo 5.9.24, přijato 16.9.24.

Responsible Care je dobrovolná iniciativa celosvětového chemického průmyslu v oblasti zdraví, bezpečnosti a životního prostředí, jejímž hlavním cílem je zvyšovat společenskou důvěru v průmyslové odvětví, odpovědné podnikání a v udržitelnost. Letos je tomu právě třicet let, co se první české chemické firmy připojily k této dobrovolné iniciativě a dodržují její pravidla shrnutá v chartě Responsible Care. K dnešnímu dni se k této aktivitě aktivně hlásí a ctí její pravidla již více než 90 chemických společností ČR.

Klíčová slova: Odpovědné podnikání v chemii, Svaz chemického průmyslu ČR, Responsible Care

Responsible Care – Odpovědné podnikání v chemii

Responsible Care® (RC) je dobrovolnou iniciativou celosvětového chemického průmyslu v oblasti zdraví, bezpečnosti a životního prostředí. Klade si za cíl podporovat soustavné zlepšování výkonu v této oblasti. RC je etickou normou a také závazkem přijatým s cílem vytvářet důvěru v průmyslové odvětví, které je zásadní pro zvyšování životního standardu a kvality života. Postupně se stalo přispěvkem k udržitelnému rozvoji.

Základní principy RC vznikly v roce 1985 v Kanadě a Svaz chemického průmyslu ČR společně se svými prvními 16 společnostmi se k nim přihlásil jako 24. národní asociace chemického průmyslu před třiceti lety, v roce 1994. Dne 21. 8. 2014 rozhodlo představenstvo Svazu chemického průmyslu ČR o přistoupení Svazu ke Globální chartě Responsible Care, kterou aktualizovala Mezinárodní rada chemických asociací (ICCA) na současné podmínky. Prostřednictvím Responsible Care, k jehož realizaci se hlásí aktuálně 65 národních asociací a více než 600 globálních firem, přispívá k naplňování principů ochrany životního prostředí uvedenými v Global Compact OSN.

Pravidla a cíle Responsible Care jsou zakotveny v Globální chartě Responsible Care, přijaté Světovou asociací chemického průmyslu (ICCA):

- soustavně zlepšovat výkonnost v oblasti životního prostředí, zdraví a bezpečnosti, technologií, procesů a výrobků po dobu jejich životního cyklu, a tak zabránit poškozování zdraví lidí a životního prostředí;
- efektivně využívat zdroje a minimalizovat vznik odpadů;

- otevřeně informovat o výkonech, úspěších a nedostacích v oblastech působení programu Responsible Care;
- naslouchat lidem, porozumět jejich obavám a očekávání a zohledňovat je;
- spolupracovat s vládami a organizacemi na vývoji a implementaci účinných předpisů a standardů v oblasti životního prostředí, zdraví a bezpečnosti a plnit je nebo je překonávat;
- poskytovat pomoc a poradenství při zavádění odpovědného zacházení s chemikáliemi všem, kteří s nimi nakládají.

Od ochrany k udržitelnosti

V České republice je celosvětová dobrovolná aktivita chemického průmyslu **Responsible Care** více známa pod pojmem **Odpovědné podnikání v chemii**. K plnění principů shrnutých v chartě RC se přihlásily první české firmy dva roky po vzniku Svazu chemického průmyslu ČR. Za 30 let jejího fungování se tak vytvořil seriózní základ pro

spolupráci zaměstnavatelů, zaměstnanců a dalších zainteresovaných stran orientovanou na bezpečný provoz závodů a minimalizaci jejich vlivů na okolí. Iniciativa, která byla od začátku zaměřena na ochranu životního prostředí a bezpečnost provozů, postupně přerostla v příspěvek chemického průmyslu a jednotlivých zapojených společností k udržitelnému rozvoji. Celých 30 let byla prioritou nejen otevřená výměna zkušeností mezi organizacemi, ale i otevřená komunikace se státními a veřejnými orgány na úrovni krajů a měst. Hlavní důraz byl kladen především na aktivní zapojení členských organizací do přípravy evropské i národní legislativy. Aktuálně se v České republice hlásí k plnění principů RC více než 90 členských společností Svazu chemického průmyslu ČR a jeho kolektivních členů Svazu chemických obchodníků a distributorů ČR (SCHOD), České asociace čisticích stanic (CACS) a Asociace výrobců nátěrových hmot (AVNH). 62 členů pak plní vyšší úroveň zapojení do aktivity RC a má pak právo i užívat logo **Responsible Care**.

Výměna zkušeností

Dlouhodobě fungující platforma odborných pracovníků z oblasti RC, do které je zapojeno více než 200 zástupců z průmyslových a poradenských firem a státních institucí, vytváří dobrý základ pro výměnu zkušeností, rozbory mimořádných událostí i zapracování nových pracovníků. V oblasti ochrany životního prostředí, bezpečnosti provozu, bezpečnosti a ochrany zdraví a v komunikaci se státními a veřejnými organizacemi si firmy nekonkurují, ale mohou si vzájemně pomáhat, vzájemně využívat svých zkušeností. Firmy se nemusí zlepšovat jen z poznatků vyplývajících z analýzy vlastních chyb, ale mohou získávat cenné poznatky i z ověřených projektů a z vyhodnocení mimořádných událostí v dalších firmách.

Sběr dat, archivace

Data využívaná pro reporting výkonnosti v oblasti životního prostředí, zdraví a bezpečnosti, technologií, procesů a výrobků po dobu jejich životního cyklu jsou archivována v systému zavedeném Svazem chemického průmyslu ČR, který je i výhradním ověřovatelem plnění závazků a pravidel pro udělení možnosti používání loga RC. Od roku 2022 je tento systém rozšířen společnou databází Cefic, ve které jsou od tohoto roku uživatelé loga rovněž postupně zapojeni.

O rozsahu této dobrovolné aktivity naleznete informace na www.responsiblecare.cz.

Tento článek byl připraven u příležitosti 30. výročí zavedení iniciativy Responsible Care v České republice.

T. Kudrna^a and I. Souček^{a,b} (^a Association of Chemical Industry of the Czech Republic, Prague, Czech Republic, ^b Department of Economics and Management, University of Chemistry and Technology, Prague, Czech Republic): **30 Years of Responsible Care in the Czech Republic**

Responsible Care is a voluntary health, safety and environmental initiative of the global chemical industry with the main goal of increasing social trust in the industry, execution of responsible business and sustainability. This year marks thirty years since the first Czech chemical companies joined this voluntary initiative and adhere to its rules summarized in the Responsible Care Charter. To date, more than 90 chemical companies have been actively committed to this activity and respect its rules.

Keywords: Association of Chemical Industry of the Czech Republic, Responsible Care

Acknowledgement

This article was prepared at occasion of the 30th anniversary of the introduction of Responsible Care initiatives in the Czech Republic.

Užití tohoto díla se řídí mezinárodní licencí Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode.cs>), která umožňuje neomezené využití, distribuci a kopírování díla pomocí jakéhokoliv média, za podmínky řádného uvedení názvu díla, autorů, zdroje a licence.